

bezen, ki ne vidi v bližnjem kaj družega kakor — kristijana, posvečenega brata Kristusovega!

Na to vzvišeno ravnilo je oprl sv. apostol Pavel tri poglavine načela krščanske dobrotelčnosti.

Prvo je načelo krščanske vzajemnosti, da je eden za vse in vsi za enega. Potem načelu ima bogatin moralčno dolžnost, od tega, kar mu preostaja, ubogemu bratu ali revni sestri rad in z veseljem pomagati. Dobrotelčnost ne sme prisiljena, ampak mora prostovoljna in radostna biti. „Vsak naj da, kakor mu sree vleva, ne z otožnostjo ali prisiloma; kajti dobrovoljnega darilca ima Bog rad.“ (II. Kor. 9, 7.)

— Visoko vrednost takih milodarov popisuje sv. apostol kaj lepo v raznih svojih listih imenovaje miloščino „prijeten duh, Bogu všeč dar“, kakor tudi Gospod sam govori: „Kar ste kateremu teh mojih najmanjših bratov storili, storili ste meni.“ (Mtv. 25, 40.) — Po tem načelu daje darovalec darilo pravo ceno, ne pa darilo darovalcu; zato raj zamore najmanjši dar v pravem duhu darovan, isto ali še večjo ceno pred Bogom imeti, kakor velik dar. — Kdor ima z denarnico za uboge kaj opraviti, ve, kolike vrednosti da so ravno majhni prineski manj premožnih faranov. — Drugo načelo krščanske dobrotelčnosti je prosta volja dobrotnika. Ubožec nema pravice tirjati od premožnega, da mu pomagati mora. Ona posilna sodeložnost (komunizem), ki je vzor prekuenežem in rudečkarjem, nema toraj zaslonbe v krščanstvu; ona je strupeni sad političnih sebičnikov, ki hujskajo delalske življe na bogatine, da si prisleparijo politično oblast nad bogatini in delalci, katere potem, ko splezajo do vrhunca, od sebe pehajo. — Ubožec nema pravice tirjati darov, marveč naj hvaležno sprejme, kar mu krščanski brat poda; in ker smo vsi udje enega telesa ter je odločilna stvar duševna edinstvo s Kristusom, naj bo tudi ubožec zadovoljen s svojim stanom, ter se naj z malim zadovoljuje. (I. Tim. 6, 7. 17.), kajti največ ima, kdor je zadovoljen s tem, kar ima in je bogaboječ.

Iz tega pa, da si ubožec ne sme domišljevati kake pravice do miloščine, izpeljuje sv. apostol kot tretje načelo kršč. dobrotelčnosti dolžnost delati za vsacega, kdor ni bolan, da se obožanju v okom hodi in da nihčér bližnjega nepotrebno ne nadleguje. „Kdor ne dela, naj tudi ne jé“ — uči sv. apostol. Po njegovem nauku ni delo le pokora za grehe, marveč krščanska dolžnost, po kateri pridemo do pomočkov, da tudi revnim, ki delati ne morejo, pomagamo (Efez. 4, 28.), lenuhov se pa naj verniki ogibljejo, za nje v krščanski srenji mesta ni. (II. Tes. 3, 11.)

Kdor tedaj, kakor n. pr. štajerski dež. odbor trdi, da krščanstvo delapustu in beračenju lenuhov potuho daje, ta krščanstva ne pozna ali ga pa nalašč obrekuje. — Po nauku sv. Pavla ne kaže vsak ubožec častite Kristusove osebe, ni

vsaka miloščina Bogu prijeten dar, marveč le ona, katero naklanjamo — iz ljubezni do Boga, Očeta vseh — ubožcem, ki si ubožstva niso sami krivi, kateri si preužitka prislužiti ne morejo, pri katerih torej ubožstvo ni sramota! Ker tem ne veljajo besede: „Kdor ne dela, naj tudi ne jé“, imajo za stran teh ubožcev premožniši moralčno dolžnost, na toliko jim pomagati, da mogó živeti. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Kdaj je sadje popolnoma zrelo?

Navadno velja za gotovo znamenje sadne zrelosti rjava ali črna barva pešek. To pa je neukauljivo znamenje le pri ranem sadju, katero že na drevesu dozori, ko se močič spremeni v sladkor in kislina zvezana s kalijem in apnom v solnate snovi. Ta sprememba se godi o gorki toplini meseca avgusta in začetek septembra tako naglo, da so jabelka ali gruške, brž ko skapajo ali se potrgajo, popolnoma zrele in vžitne.

Celó drugače pa je to z zimskim sadjem. To še ni, ko se otesa in pobira, popolnoma zrelo. Kapanja zimskega sadja tudi ne vzročuje zrelost sadja sama na sebi, ampak zrelost vejic in lesa, na katerem sadje visi. Sok mu po vejicah ne priteka več, les se skrči in sad mora odpasti. Ko je pa odpadlo, je še trdo, bridko in neokusno, ob kratkem rečeno še nezrelo.

Dozori še le, ko se vleže, nektero že po nekaj tednih, nektero pa še le po mesecih. Odtod prihaja, da so razni sadi tako različni po svoji trpežnosti, t. j. nekteri začno kmalo gniti, nekteri pa se dolgo ohranijo. Kolikor počasneje se sprememba močiča in kisline godi, toliko dalje jabelko ali gruška trpi ali se da hraniti.

Tudi pri zimskem sadju, od katerega najboljši mošt dobivamo, velja za glavno ravnilo, da ga je treba pred tolčenjem še puščati, da se vleže, če hočemo, da popolnoma dozori. Bodedo toraj čakali do Božiča in pri nekterih sortah morda še dalje? Nikakor ne! Treba je le pozno sadje umetno do zrelosti spraviti, kar se v 8—20 dneh dožene.

V ta namen se spravi sadje v skednju ali na kakem drugem prikladnem prostoru, celó tudi v sadovnjaku na kupe, ki se potem z odejami, žaklji ali slamo pokrijejo. Sadje se na kupih vgreje, se začne potiti in zori hitro in popolnoma. Pri tem pa je dobro, da se najbolj trdo in bridko sadje v sredino kupa spravi, ali pa da se kupi po nekterih dneh razgrebajo in zyunajne plasti sadja v sredino kupa premečejo. Če je le malo sadja, se to gojenje ali zorenje sadja lahko v kaki kadi opravi.

Spomniti pa se je, da na teh kupih ne potrebuje vse sadje jednako dolgo časa v zoritev. Ne sme se toraj sadje, ki potrebuje v popolno do-

zorenje le kakih 4—5 dni, pomešati s takim, ki to še le v 2—3 tednih doseže. Te kupe od časa do časa z vodo polivati ni prav in je le bolj škodljivo kakor hasnovito. Toplota, ki je pri tem opravilu glavna stvar, se s tem znižuje in zorenje preči in pači. Kdor hoče moštu vode pridjati, lahko to pozneje stori.

Kdor svoje sadje že na drevesu po redu zoriti pusti in ga potem še na opisani način v kupe zloženo do popolne dozoritve spraviti zna, se sme dobrega mošta veseliti.

Kaljivost kostrevice ali stoklase.

Skušnja uči, da se črstvo ali frišno seme kostrevice ali stoklase nikdar ne sme med živinsko klajo mešati, ker to seme svojo kaljivost še dostikrat tedaj ni zgubilo, ko je že skozi želodce raznih domačih živali prišlo na gnojišče. Še celo takrat včasih začne gnati in rasti, ko je že več kaljivosti neugodnih suhih poletij kje preležalo. Ako hočemo kostrevo živini pokladati, jo gre prej popariti ali skuhati, potem se naj še le živini polaga; sicer pride seme na gnoj, po gnoju na polje in tam kot nadležan in škodljiv plevel preči veselo rast koristnih rastlin.

Spremenjena

Pravila

okrajne posojilnice v Ljutomeru.

Društvo okrajne posojilnice v Ljutomeru, ki od 15. septembra 1872 obstaja, je na podlagi dozdanih svojih pravil in to po §. 2. in 40. pravila spremenilo, da si pridobi vse tiste pravice, ki jih postava od 9. aprila 1873. podeljuje društvom v društveni zapisnik vpisanim ali registriranim.

A. Firma, sedež in predmet podvzetja.

§. 1. Podpisani sestavijo društvo s firmo:

„Okrajna posojilnica v Ljutomeru, registrirano društvo z neomejeno zavezo“

s tem namenom, da se po vzajemnem zaupu (kreditu) društvenikom z denarnimi posojili pri gospodarstvu in obrtniki pomaga in se društveniki tudi k varčnosti vzbujajo.

Sedež društva je v Ljutomeru.

B. Društveni zaklad ali fond.

§. 2. Društveni fond se nareja:

- iz vstopnin in vloženih udov,
- iz vlog posojevalcev in
- iz delov pridobljenega čistega dohodka.

C. Vredovanje in opravljanje društvenih zadev.

§. 3. Društvo opravlja in vreduje vse svoje zadeve samostojno in pri tem se udeležujejo vsi njegovi udje.

Organi društva pa so:

- Načelstvo,
- Nadgledstvo (nadzorno svetovalstvo) in
- Občni zbor.

I. O načelstvu.

§. 4. Načelstvo obstaja:

- iz načelnika,
- iz denarničarja,
- iz pregledovalca in iz njih namestnikov.

Udje načelstva in njih namestniki se volijo po listkih po nasvetu nadgledstva v občnem zboru po večini glasov na tri leta.

Po preteklih treh letih zamorejo zopet voljeni biti.

Za njih izkaz ali legitimacijo služi zapisnik občne seje, v kateri so bili izvoljeni.

Pravice načelstva v obče in način uradovanja.

§. 5. Načelstvo zastopa društvo v vsih njegovih zadevah pred sodnijo in drugod s tistimi pravicami, katere mu podeljuje društvena postava od 9. aprila 1873; podpisuje v imenu društva veljavno tako, da najmanj dva uda pod firmo društva svoje ime lastnoročno podpišeta, ter vodi vsa društvena opravila samostojno, na kolikor ni pri tem po sedanjih pravilih ali poznejših sklepih občnega zbora omejeno ali navezano na odobrenje nadzornega svetovalstva ali občnega zbora.

§. 6. Društvena opravila rešujejo udje načelstva v sejah po večini glasov in pod vodstvom načelnika, kateri sklicuje razun rednih sej tudi izredne, ako to predmet obravnave zahteva.

Oni imajo skrbeti za celó redno in pregledno zapisovanje v raznih društvenih knjigah, za sestavljanje končnoletnega računa in bilance, kakor tudi, da se denar in vrednostne listine dobro varujejo.

§. 7. Posebej pa ima načelnik nadzorovati delovanje svojih drugov in z njimi vred skrbeti, da se društvene pisma, ki imajo kako vrednost, in denar pod varnim in najmanj dvojnoprstnim zaklepom hranijo. On oskrbuje dopisovanje in sodnijske reči in izvršuje sklepe, ki so od večine zborujočih udov storjeni in podpisani.

Najmanj vsak četr leta mora denarnico in njeno stanje pregledati, ter ima, ako najde tukaj kako pomanjkljivost ali nepravilnost, kakih napak pri spisovanju knjig, to nemudoma nadzornemu svetovalstvu naznaniti, da se napake odpravijo.

§. 8. Denarničar prejemlje vloge in doneske v denarju in zaupnem papirju, ter je za te odgovoren. — On mora v prijemkih in izdavih in v drugih blagajniških opravilih po posebnem nalogu, ki se mu je dal, dotične knjige in spise voditi, vsak mesec opravičen pregled in blagajniški izkazek predložiti, in konec leta letni račun s pomočjo preglednika sestaviti.

§. 9. Izplačevati sme samo po nakazih, podpisanih od dveh udov načelstva, izmed katerih je eden tudi lahko on sam. Ravno tako je pri pobotnicah o sprejemu denarja v društveno denarnico potreben razun njegovega še podpis drugega uda načelstva.

§. 10. Preglednik nadzoruje vse prijeme in izdavke, pazi, da so vsi v redu in podpisuje